

15 november 2026
(33e zondag door het jaar)

Francis Akkara o.p.

Spr. 31, 10-13.19-20.30-31 | 1 Tess. 5, 1-6 | Mt. 25, 14-30

“Ga binnen in de vreugde van uw heer.” (Mt. 25,21)

Beste broeders en zusters,

Afgelopen dinsdag vierde onze broeder Dries zijn verjaardag. En voor die gelegenheid wilden we natuurlijk zijn lievelingsgerecht klaarmaken: konijn op grootmoeders wijze. Al denk ik dat het bij hem eerder konijntje op grootvaders wijze is. Het verschil zit vermoedelijk in het aantal pintjes bier dat erin gaat. Hoeveel precies, dat moet ik hem nog eens vragen. Of misschien kunnen jullie het hem zelf vragen!

Bij zulke gerechten hoort vaak een recept dat al generaties lang wordt doorgegeven. En wie graag kookt, weet dat daar soms kleine discussies over ontstaan. De ene zegt: “Zo maakte grootmoeder het altijd!” En de andere antwoordt: “Ja, maar ik doe er toch een beetje van dit of dat bij.”

Achter een eenvoudig recept schuilt vaak een hele geschiedenis. Herinneringen aan mensen, aan momenten waarop men samen aan tafel zat, aan gewoonten die van de ene generatie op de andere zijn overgegaan. Wat ooit heel gewoon leek, krijgt met de jaren soms een bijzondere waarde.

En eigenlijk geldt dat voor veel meer dan alleen recepten. Wie van ons heeft alles wat hij weet en kan, helemaal zelf ontdekt? We zijn gevormd door mensen die ons iets hebben meegegeven: hun kennis, hun overtuigingen, hun vertrouwen, soms ook hun geloof. Veel van wat ons vandaag dierbaar is, hebben wij van anderen ontvangen.

Maar wanneer iemand ons iets waardevols toevertrouwt, ontvangen we niet alleen een geschenk. Er ontstaat ook een verantwoordelijkheid. We moeten zelf ontdekken hoe we ermee omgaan. En precies daar begint de spanning in het evangelie van vandaag.

Jezus vertelt over een man die op reis vertrekt en zijn dienaren zijn vermogen toevertrouwt. Het gaat om buitengewoon grote bedragen. Zelfs één talent vertegenwoordigde destijds vele jaren arbeid. De meester geeft zijn dienaren dus niet zomaar iets kleins. Hij vertrouwt hun een aanzienlijk deel van zijn bezit toe.

En dan gebeurt er iets merkwaardigs. Twee dienaren gaan ermee aan de slag. De derde begraaft zijn talent en geeft het later precies zo terug. Hij heeft niets verloren, alles is intact. Toch wordt juist hij streng aangesproken.

Waarom? Misschien omdat hij wel het geld heeft teruggegeven, maar niet het vertrouwen waarmee het hem gegeven werd.

Luister naar zijn reactie: “Ik heb u leren kennen als een hardvochtig man.”

Daar ligt het diepere probleem: de derde dienaar kent zijn meester, maar misschien kent hij hem verkeerd.

Hij ziet vooral iemand die eisen stelt, die rekenschap vraagt, die geen fouten verdraagt. En daarom wordt het talent voor hem geen mogelijkheid,

maar een bedreiging. Wat als hij het verliest? Wat als zijn meester ontevreden is? Wat als hij tekortschiet?

Zijn angst bepaalt uiteindelijk zijn handelen.

Dat is bijzonder menselijk. Want ons beeld van iemand bepaalt vaak hoe wij met die persoon omgaan. Wanneer we weten dat iemand ons vertrouwt, durven we verantwoordelijkheid nemen. Maar wanneer we voortdurend bang zijn voor zijn oordeel, proberen we vooral fouten te vermijden.

En misschien raakt Jezus hier aan iets wezenlijks in ons geloof. Welk beeld van God dragen wij met ons mee? Zien wij Hem vooral als iemand die onze tekortkomingen bijhoudt? Als iemand voor wie wij voortdurend moeten bewijzen dat we goed genoeg zijn?

Of durven wij geloven dat onze relatie met God niet begint bij wat wij moeten presteren, maar bij wat Hij ons reeds gegeven heeft?

Dat is juist het eerste wat in de gelijkenis gebeurt. De meester vertrouwt zijn bezit aan zijn dienaren toe, nog voordat ze iets hebben bewezen. Het vertrouwen gaat aan hun prestaties vooraf.

Dat betekent niet dat hun verantwoordelijkheid onbelangrijk is. Integendeel. Juist omdat hun zoveel is toevertrouwd, wordt hun reactie belangrijk/doorslaggevend. Maar die verantwoordelijkheid groeit vanuit een ontvangen vertrouwen, niet vanuit de angst om voortdurend tekort te schieten.

Hier ontdekken we ook iets over de betekenis van trouw. De derde dienaar denkt dat hij trouw is, omdat hij niets verloren heeft. Maar trouw is meer dan iets ongeschonden bewaren. Trouw betekent ook dat wij proberen te begrijpen waarom iets ons werd toevertrouwd.

Dat geldt zeker voor ons geloof. Wij hebben een rijke traditie ontvangen: de Schrift, de sacramenten, het gebed, de wijsheid van de heiligen. Die rijkdom behoort niet uitsluitend aan onze generatie toe. Wij hebben haar ontvangen van mensen vóór ons en mogen haar op onze beurt doorgeven.

Maar doorgeven betekent niet eenvoudigweg herhalen. Iedere generatie ontmoet nieuwe vragen en omstandigheden. En juist daardoor kunnen we soms opnieuw ontdekken hoe rijk de schat is die wij ontvangen hebben.

Een levende traditie hoeft haar wortels niet los te laten om nieuwe vruchten te dragen. Integendeel, juist vanuit die wortels kan zij blijven groeien.

Dat vraagt om wijsheid. En hierbij sluit de eerste lezing bijzonder mooi aan. De vrouw uit het boek Spreuken wordt geprezen omdat zij met wijsheid omgaat met wat haar is gegeven. Zij werkt met haar handen, maar opent diezelfde handen ook voor wie hulp nodig heeft.

Haar wijsheid bestaat niet alleen uit kennis of bekwaamheid. Zij wordt zichtbaar in het goede dat door haar handelen mogelijk wordt.

Misschien is dat ook wat Jezus bedoelt met vruchtbaarheid. Niet dat iedereen indrukwekkende resultaten moet behalen. De eerste twee dienaren ontvangen verschillende bedragen en bereiken verschillende resultaten. Toch krijgen ze precies dezelfde uitnodigende beloning: “Ga binnen in de vreugde van uw heer.”

Het gaat dus niet om een wedstrijd. Het gaat om de trouw waarmee ieder antwoord geeft op wat hem is toevertrouwd.

En opmerkelijk genoeg is de uiteindelijke beloning geen groter vermogen, maar vreugde. Dat is geen toevallig detail. Het doel van ons leven met God is niet dat wij Hem op het einde een indrukwekkende rekening kunnen voorleggen. Het is dat wij mogen delen in zijn vreugde.

Daarom schrijft Paulus in de tweede lezing dat wij kinderen van het licht zijn. Wij hoeven niet angstig naar de toekomst te kijken (zoals de derde dienaar), maar mogen leven vanuit het vertrouwen dat God ons niet loslaat.

En voor we straks aan pater Dries vragen hoeveel pintjes er nu precies in zijn konijntjesschotel moeten, kunnen we misschien eerst onszelf een andere vraag stellen: wat heb ik in mijn leven ontvangen dat ik uit

voorzichtigheid nog te weinig tot zijn recht laat komen? En wat wordt er mogelijk, als ik wat meer durf te vertrouwen?

Want uiteindelijk gaat het niet alleen om wat wij zorgvuldig hebben bewaard, maar ook om het goede dat – net als dat oude familierecept – dankzij ons heeft kunnen groeien.

Amen.